

Khuthba Summary 04.04.14 വൃത്തി സംഗ്രഹം

സ്ഥിരമനാ ഹാർത്ത് അമീറുൽ മുഅംമിനീൻ വലിപ്പത്തുൽ മസീഹ് അൽവാമിൻ അയുദഹൂഫ്

04.04.14 ന് ഒസ്റ്റണിൽ ബൈതുൽ ഹുത്തുൽ ലഭനിൽ നിന്മവച്ചിച്ച ജൂഡുരു വൃത്തിബന്ധന സംഗ്രഹം

കലർപ്പാനുമില്ലാത്ത സത്യവിശ്വാസം; അതാണ് അല്ലാഹുവിനിഷ്ടം

തശഹ്രഹുദാ തഞ്ചയുദാം സുറഹാതിഹ തിലഹവത്തിനും ശ്രേഷ്ഠ സ്ഥിരമനാ ഹാർത്ത് അമീറുൽ മുഅംമിനീൻ വലിപ്പത്തുൽ മസീഹ് അൽവാമിൻ അയുദഹൂഫ് തഞ്ചലാ ബിനസ്രിഹിൽ അസീഹ് പാണ്ട്യു:

ഈനു താൻ ഹാർത്ത് മസീഹ് മഹാദാർ(അ)ന്റെ ദൈവ സ്വന്നഹത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ചില ലിഖിതശക്തങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും പറയുന്നതാണ്. ഇതിൽ ആ മഹാത്മാവ് ദൈവസ്വന്നഹത്തിന്റെ യാമാർമ്മവും നിർവ്വചനവും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ സ്വന്നഹം ലഭിക്കുന്നതിന്റെ രഹസ്യവും മാർഗ്ഗവും അതിന്റെ ആഴവും തത്തവും വിശദിക്കിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവാനത്തിൽപ്പെട്ടവരുമായ നമ്മളിൽ നിന്ന് എന്നാണ് അദ്ദേഹം പ്രതീകഷിക്കുന്നത്? ദൈവസ്വന്നഹം ലഭിക്കാൻ നമ്മളിൽനിന്ന് എന്ത് ശ്രമമാണ് ഉണ്ടാവേണ്ടത്. ഇതെല്ലാം ഹാർത്ത് മസീഹ് മഹാദാർ(അ)പരിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എല്ലാ ഉദ്ദരണങ്ങളും ചിന്താ രഹസ്യം നമുക്ക് വഴികാടിയുമാണ്. അതുകൊണ്ട് നമ്മൾ ദൈവസ്വന്നഹം എന്നത് വിഷയത്തിന്റെ ആത്മാവ് മനസ്സിലാക്കുന്നവരും അതിൽ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നവരും വർധനവുണ്ടാക്കുന്നവരും നമ്മുണ്ടാണ് അതീവ ശ്രദ്ധയോടെ ഈ വിഷയം കേൾക്കേണ്ടത് നിർബന്ധമാണ്. ഹാർത്ത് മസീഹ് മഹാദാർ(അ)പരിയുന്നു:

“സ്വന്നഹം എന്നത് വേഷം കെട്ടലോ പ്രകടനത്തിനു വേണ്ടി മാത്രം ബുദ്ധിമുട്ടിയുള്ള പ്രവർത്തനയോ അല്ല. മറിച്ച് മാനുഷികമായ കഴിവുകളിൽപ്പെട്ട ഒരു കഴിവാണ് ഇതും. ഇതിന്റെ യാമാർമ്മമെന്നാണെന്നുവച്ചാൽ, മനസ്സ് ഇപ്പോൾ പെട്ട ഒരു വന്നതുവിനെ വലിച്ചട്ടപ്പിക്കലാണ്. ഏതുപോലെയെന്നും ഓരോ വന്നതുവിന്റെയും അടിസ്ഥാനപരമായ സംഭാവങ്ങൾ പുർത്തിയാകുന്ന നേരത്ത് തെളിവിന്റെ നേരും ആവശ്യമില്ലാതെ അത് അനുഭവപ്പെടുന്നു. (അതായത് വളരെ തുറന്നതും സുവ്യക്തവുമായ നിലയിലുള്ള അനുഭവമുണ്ടാകുന്നു). സ്വന്നഹത്തിന്റെ സ്ഥിതി ഇതാണ്. അതിന്റെ ശ്രേഷ്ഠതയും തുറന്ന നിലയിൽ വെളിപ്പെടുന്നത് സമ്പൂർണ്ണവും തികവുറ്റുമായ പദ്ധതിയിൽ അതെത്തുനു നേരത്താണ്. (അതായത് അതിന്റെ സമ്പൂർണ്ണതയും തികവും പരമായ അവസ്ഥയാണ് പ്രാപിക്കണം.) അല്ലാഹു പരയുന്നു: ഉർജിവു മീ വൃദ്ധിവിഹിമുൽ ഇജല (2:94) അതായത് അവർ പശുക്കുട്ടിയെ എത്രമാത്രം സ്വന്നഹിച്ചുവെന്നാൽ,

അവർക്ക് പശുക്കുട്ടി ശർബത്തുപോലെ കുടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. വാസ്തവത്തിൽ ഒരു വ്യക്തി ആരെയെങ്കിലും തികവാർന്ന നിലയിൽ സ്വന്നഹിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, അതിന്റെ അർമ്മം അയാളെ കുടിച്ചിരിക്കുക, അല്ലെങ്കിൽ തിനുക എന്നതുപോലെയാണ്. ആ വ്യക്തി, അവരെ സഭാവാങ്ങളും അവരെ നടപ്പിരിതിയുംകൊണ്ട് അലക്കരിക്കപ്പെടുന്നു. സ്വന്നഹം എത്ര തേതാളം അധികമാകുമോ അത്രതേതാളം മനുഷ്യൻ സാഭാവികമായും തന്റെ പ്രേമഭാജനത്തിന്റെ സവിശേഷ ഗുണങ്ങളിലേക്ക് വലിച്ചട്ടപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. എത്രതേതാളമെന്നാൽ, താൻ സ്വന്നഹിക്കുന്നവരെ രൂപമായി അവൻ മാറുന്നു. ഇതാണ് രഹസ്യം. ആരാണോ അല്ലാഹുവിനെ സ്വന്നഹിക്കുന്നത് അവൻ ചരായാപരമായ നിലയിൽ തന്റെ കഴിവിനുസരിച്ച് അല്ലാഹുവിന്റെ സത്യയിൽ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന പ്രകാശത്തെ സാധ്യതമാക്കുന്നു. ശയ്താബന സ്വന്നഹിക്കുന്നവർ ശയ്താബനിൽ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന ഇരുട്ടിനെ കരസ്ഥമാക്കുന്നു.” പരിഞ്ഞു, ‘ഇതാണ് സ്വന്നഹത്തിന്റെ രഹസ്യം. അതായത് അല്ലാഹുവിന്റെ സവിശേഷമായ ഗുണങ്ങളെ(സിഹത്തുകളെ) സാധ്യതമാക്കുക. അഞ്ചിപ്പത്തിനെ (അല്ലാഹുവിനെ തിരിച്ചറിയൽ) സംബന്ധിച്ച് പരയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു, അല്ലാഹുവിന്റെ സകല സവിശേഷ ഗുണങ്ങളുടെയും അറിവ് ഉണ്ടാക്കാതിട്ടേതാളും അഞ്ചിപ്പത്ത് (അല്ലാഹുവിനെ തിരിച്ചറിയൽ) സാധ്യമല്ല. അല്ലാഹുവിനെ തിരിച്ചറിഞ്ഞതിനുശേഷം മനുഷ്യൻ മുന്നോട്ടു കുടുതൽ ഗമിക്കുണ്ടോൾ, അതാണ് സ്വന്നഹം. അപ്പോഴാണ് സ്വന്നഹം സമ്പൂർണ്ണത കൈവരിക്കുന്നത്. അല്ലാഹുവിന്റെ സവിശേഷ ഗുണങ്ങളെ സാധ്യതമാക്കുകയും -വെറും അറിവ് കരസ്ഥമാക്കുക എന്നത് മാത്രമല്ല ആവശ്യം. പ്രത്യുത അവയെ സാധ്യതമാക്കുകയും വേണം - അല്ലാഹുവിന്റെ നിരീക്ഷയിൽ നിരീക്ഷിപ്പുള്ളവരായിരുന്നു. ചെയ്യുന്നോൾ അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രകാശം ലഭിക്കുന്നു. അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുന്നവർ അമാർമ്മത്തിൽ മുന്നുതരക്കാരായി വിജേക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാമത്തെ കുട്ടിഗോപ്യതയും കാര്യഹോത്രകൾ=ഉപകാരങ്ങൾ നല്കുന്നോൾ കാര്യഹോത്രകൾ (കാര്യഹോത്രകൾ=ഉപകാരങ്ങൾ നിരീക്ഷയോന്നുള്ളതും ഉപകാരങ്ങൾ നിരീക്ഷയോന്നുള്ളതും ഉപകാരങ്ങൾ നിരീക്ഷയോന്നുള്ളതും) ദുർശ്യവും കൊണ്ട് ദൈവത്തിന്റെ ഉപകാരങ്ങൾ നല്കുന്നോൾ ദർശിക്കാത്തവരാണ്. (അതായത് അല്ലാഹു മറയ്ക്കുള്ളിലാണുള്ളത്. മനുഷ്യരുപത്തിൽ കാണാം പ്രത്യുക്ഷതിലില്ല. ഭാതികമായ കാര്യഹോത്രകൾക്കുള്ളിലോ, അത് എപ്പോഴും ദ്രോഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതാണ്. അവയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവും ഉണ്ടാകും.

അവയെ മനുഷ്യൻ അനുഭവിച്ചറിയുകയും ചെയ്യുന്നു. പിന്നീട് ഭരതിക വസ്തുക്കൾ ദ്രോഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ആ കാര്യഹേതുക്കളെ സൂഷ്ടിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു അസ്തിത്വം ഉണ്ടെന്നും അത് ദൈവമാണെന്നും അനുഭവപ്പെടുകയില്ല. അതുകൊണ്ട് ആ ഭരതിക വസ്തുക്കളെ മനുഷ്യൻ കൃട്ടുതൽ സ്വന്നപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങുന്നു).

பராயுஙூ: 'முனை வியத்தில் ஹூ வஸ்துக்களூட்டு. அல்லா ஹூவிரே உபகாரணை கல்லிக்காற்றவரான் எனாமதெற கூடுதல். (அல்லாஹூவிரே உபகாரணை நல்வழி மோக்கி காஸூங்கில். அதின் காரணமென்றான்? அவன் மரியிலா ஸுதீத்.) ரண்டாமதெறத் காருபேதுக்களூடு. அவரை ஏதிலியா பிரதூக்கச்சத்தில் கல்லூக்கொள்கிக்கூந்தான்.

നുവുമായി ചേർന്നിരിക്കുന്നതിനാലും ദൈവത്തിൽ ഉപകാരങ്ങളെ നല്ലവണ്ണം നോക്കിക്കാണാൻ സാധിക്കാത്തതിനാലും ഉപകാരങ്ങൾ ദർശിക്കുന്ന നേരത്ത് ശ്രദ്ധ -അതുമുഖ്യമായി വേഗമാണ് ഉപകാരിയുടെ രൂപം മുന്നിൽ തെളിഞ്ഞു വരുന്നത്-സയം തന്നെയും കാണിക്കുന്നില്ല. അവരുടെ മഞ്ഞൾ പ്രത്ത് (അല്ലാഹുവിനെ തിരിച്ചറിയൽ) മങ്ങിയതുപോലെയായിരത്തീരുന്നു. കാരണം അവർ പൂർണ്ണമായും അല്ലാഹുവിൽ വിശ്വസിക്കാതെ കുറച്ച് തങ്ങളുടെ അധ്യാനത്തിലും കുറച്ച് തങ്ങളുടെ കാര്യമേതുകളിലും വിശ്വാസമർപ്പിക്കുന്നു. പിന്നീട് സാന്ദ്രഭാഗ്യികമായി, അല്ലാഹു നമ്മുടെ സ്രഷ്ടാവായതുകൊണ്ട് നമുക്ക് ജീവിതവിഭവം നല്കേണ്ടത് അവൻ്റെ ബാധ്യതയാബന്നനും വിശ്വസിക്കുന്നു. കാരണം മനുഷ്യന് അവൻ്റെ ജന്മാനവ്യാപ്തിക്കുതീർത്ഥമായി ഒരു വിഷമവും അല്ലാഹു നല്കുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് അവർത്തനിന് അവർ ആ അവസ്ഥയിൽ നിലനില്ക്കുവോള്ളും അവൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നത് താൻ നിരവേറ്റുന്ന കടമകൾക്ക് നന്ദിരേവപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ്.

ഇന്നല്ലാഹു യങ്ങമുരു സിൽഅംഗി എന ആയതിൽ പറ
ഞ്ചിട്ടുള്ള അംഗ് കൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശ്യം നീതിള്ളവോടുകു
ടിയ അനുസരണമാണ്.(കാബാം അവർക്ക് പുർണ്ണമായ അറി
വില്ല. അല്ലാഹു സുഷ്ടാവാണ്, അന്നതാവാണ് എന്ന് നാവ്
കൊണ്ട് പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുവെന്നെന്നുള്ള). അതുകൊണ്ട് അല്ലാ
ഹുവും അവരുടെ ഇതേ അവസ്ഥ മുന്നിൽക്കണ്ടുകൊണ്ട്
എത്തമാത്രം നമി അവർ പ്രകടിപ്പിക്കുന്നുവോ, അത് അതു
മാത്രം മതിയെന്ന്-അല്ലാഹുവിൻ്റെ നീതിയുടെ തേട്ടമാണ
ത്- മനസ്സിലാക്കുന്നു. അവനും താൻ അല്ലാഹുവിനുവേണ്ടി
കുറച്ചു ചെയ്തുവെന്ന് മനസ്സിലാക്കുന്നു). ഫംറത്ത് മസൈഡ്
മഹാളം(അ)പറിഞ്ഞു: ‘എന്നാൽ, ഇതിനെക്കാളുപരി മറ്റാരു
മർത്തവി (സ്ഥാനം) മനുഷ്യൻ്റെ മര്റ്റിഫത്തിനുണ്ട്. മനു
ഷ്യൻ്റെ കണ്ണകാഴ്ച കാര്യഹേതുകളിൽനിന്ന് തികച്ചും പരി
ശുദ്ധവും പരിപാവനവുമായി അല്ലാഹുവിൻ്റെ അനുഗ്രഹത്തി
നേട്ടയും ഉപകാരിയിന്നേട്ടയും കൈ കാണുന്നു എന്നതാണ
ത്. ഈ മർത്തവിയിൽ മനുഷ്യൻ കാര്യഹേതുകളുടെ മരക
ളിൽനിന്ന് തികച്ചും പുറത്തുവരുന്നു. അപ്പോൾ, ‘താൻ നന
ചുത്തുകൊണ്ട് എൻ്റെ കുഞ്ചി നന്നായി, എൻ്റെ കഴിവുകൊണ്ട്
താൻ വിജയിച്ചു, സയ്തിൻ്റെ ഭയ കൊണ്ടാണ് എൻ്റെ കാര്യം
സാധിച്ചത്, ബക്കിൻ്റെ കാവലുകൊണ്ട് താൻ നാശത്തിൽ
നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ടു’ എന്നു തുടങ്ങി എല്ലാ പരിച്ചിലുകളും
തുച്ഛവും നിരർമ്മവുമായി അവന് തോന്നാൻ തുടങ്ങുന്നു.
ങ്ങരെയാരു അസ്തിത്വവും, ങ്ങരെയാരു ശക്തിയും ഒരേ
ഡോരു ഉപകാരിയും ങ്ങരെയാരു കൈയും അവൻ കാണുന്നു.
അപ്പോൾ മനുഷ്യൻ അന്‍യാരാധനയുടെ പൊടിപടലങ്ങൾ
തരിസ്യും തീണിയിട്ടില്ലാത്ത നിർമ്മലമായ ദൃഷ്ടികൊണ്ട്
അല്ലാഹു ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപകാരങ്ങളെ കാണുന്നു. ആ ആവി
ഷ്കാരം കൊണ്ട്, ആരാധനയുടെ നേരത്ത് അത്തരം ഉപ
കാരിയെ അദ്ദേഹന്നായി മനസ്സിലാക്കുകയില്ല. മരിച്ച് മുന്നിൽ
ഹാജരുള്ളവനായിക്കണ്ട് അവനെ ആരാധിക്കുന്നു. വിശുദ്ധ
വുർആൻ ഇങ്ങനെയുള്ള ആരാധനയകൾ പേരിട്ടിട്ടുള്ളത്
ഇപ്പണ്ണാൻ എന്നാണ്. സഹൈദ് ബുദ്ധാരിയിലും മുസ്ലിമിലും
നമ്പി(സ)തിരുമേഖി തന്നെയും ഇപ്പണ്ണാൻ അർമ്മം നല്കി

യിട്ടുള്ളത് ഇങ്ങനെ തന്നെയാണ്. ഈ ദർജ (പദവി) പ്രാപിച്ചുകഴിത്താൽ മറ്റാരു ദർജയുണ്ട്. അതിന്റെ പേരാണ് ‘ഇഷ്ടായിദിൽ ബുർബാ.’

അതിന്റെ വിശദികരണം ഇങ്ങനെയാണ്. മനുഷ്യൻ ഒരു കാലംവരെ കാര്യഹേതുകളുടെ ശിർക്കൊന്നും കൂടാതെ ദൈവം ചെയ്തുതന്നിട്ടുള്ള ഉപകാരങ്ങളെ നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും അവനെ ഹാജരുള്ളവനെന്നും മധ്യസ്ഥരാനും കൂടാതെ ഉപകാരം ചെയ്യുന്നവനുമാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കി അവനെ ആരാധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നോൾ ആ ഭാവനയും ദേയും ചിന്തയും അവസാനപ്രഥമായെന്നും സ്നേഹം അവൻ ദൈവത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഉണ്ടാകുന്നു വെന്നതാണ്. കാരണം തുടർച്ചയായുള്ള ഉപകാരങ്ങളുടെ എപ്പോഴുമുള്ള ദർശനം നീഡികാണിക്കുന്ന വ്യക്തിയുടെ മനസ്സിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നു. അത് മെല്ലേമെല്ലും, ഏതൊരുവന്നാണോ അപരിമിതമായ ഉപകാരങ്ങളാൽ വലയം ചെയ്തത് അവനോടുള്ള വ്യക്തിപരമായ സ്നേഹത്താൽ നിയുന്നു. ഈ അവസ്ഥയിൽ അവൻ ഉപകാരങ്ങളുടെ ഭാവനയാൽ മാത്രം അവനെ ആരാധിക്കുകയില്ല. പ്രത്യുത അവനോടുള്ള വ്യക്തിപരമായ സ്നേഹം ആരാധകൾ മനസ്സിൽ കൂടിയിരിക്കുന്നതാണ്; കൂടിയക്ക് വ്യക്തിപരമായ സ്നേഹം അവൻ മാതാവിനോടുള്ളതുപോലെ. ഈ മർത്തബയിൽ അവൻ ആരാധന നേരത്ത് അല്ലാഹുവിനെ മാത്രമല്ല കാണുന്നത്, പ്രത്യുത കണ്ടിട്ട്, യമാർമ്മ പ്രേമഭാജനത്തെപോലെ ആസദിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. എല്ലാ ശാരീരികോച്ചുകളും വിടകന്ന് വ്യക്തിപരമായ സ്നേഹം അവൻ ഉള്ളിലുണ്ടാകുന്നു. ഈ മർത്തബയെ അല്ലാഹു ‘ഇഷ്ടായിദിൽ ബുർബാ’ എന്ന പദംകൊണ്ട് വ്യാവ്യാനിച്ചിരിക്കുന്നു. അതാണ് അല്ലാഹു, മദ്കുറാല്ലാഹു കാിക് റിക്കും ആബാഅക്കും ഒരു അശദ ദിക്കാ (2: 201) ‘നിങ്ങളുടെ പുർവ്വപിതാക്കരെ നിങ്ങൾ സ്മർച്ചിരുന്നതുപോലെ അമവാ അതിലുപരിയായി അല്ലാഹുവിനെ സ്മർക്കുക’ എന്ന ആയത്തിൽ സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. ചുരുക്കത്തിൽ ‘ഇന്നല്ലാഹു അഞ്ചുറു ബിൽഅഞ്ചലി വൽക്കൾസാനി വ ഇഷ്ടായിദിൽ ബുർബാ’ (16:91) എന്ന വചനത്തിന്റെ വ്യാവ്യാനമാണിത്. (അതായത്, നമ്മൾക്കു പകരം നമ ചെയ്യുവാനും പ്രത്യുപകാരത്തിൽ കവിഞ്ഞ് നമ ചെയ്യുവാനുള്ള അവസരത്തിൽ സഹായോപകാരം ചെയ്യുവാനും സഹായോപകാരത്തിൽ കവിഞ്ഞ് ബന്ധുത്വപരമായ അനുകൂല കാണിക്കേണ്ണ ഘട്ടത്തിൽ സ്നേഹാവേശത്തോടെ സൗജന്യദാനം ചെയ്യുവാനും ദൈവം നിങ്ങളോട് ആജ്ഞാ പിക്കുന്നു). ഇതിൽ അല്ലാഹു മാനുഷികമായ മാന്ത്രിക തതിന്റെ-തിരിച്ചിറിവിന്റെ മുന്നു മർത്തബകളും വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. മുന്നാമത്തെ മർത്തബയെ വ്യക്തിപരമായ സ്നേഹത്തിന്റെ മർത്തബയായി നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ മർത്തബയിലാണ് എല്ലാ ശാരീരികോച്ചുകളും കത്തിച്ചാവലായിപ്പോകുന്നത്. അതതറിന്റെ ഭോട്ടിൽ അതതറുകൊണ്ട് നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ മനുഷ്യമനസ്സ് സ്നേഹംകൊണ്ട് നിറയുന്നു. ഈ മർത്തബയിലേക്കുള്ള സുചനയാണ് ‘വ മിനനാസി മഴുശ്രീ നഫ്സഹൃബ്ദതിഗാഓ മർഭാത്തില്ലാഹി വല്ലാഹു ഇഷ്ടാഫും ബിൽഅഞ്ചലാദ്’ (2:208)എന്ന വചനത്തിലുള്ളത്. (അതായത് മനുഷ്യരിൽ വച്ച് ദൈവാശ്വർത്തിനുവേണ്ടി ജീവി

താർപ്പണം ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഉൽക്കുഷ്ടമാർ ദൈവാശ്വർത്തിനുപകരമായി തങ്ങളുടെ ജീവനെ വിറ്റു കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇവരാണ് ദൈവത്തിന്റെ കാര്യാസ്ഥാപകനത്തിന് പാത മായിട്ടുള്ളവർ). അതായത് സത്യവിശാസികളായവരിൽ ചിലർ തങ്ങളുടെ ജീവൻ ദൈവപ്രീതിയ്ക്കു പകരമായി വിറ്റു കളയുന്നവരാണ്. അല്ലാഹു അത്തരക്കാരുടെമേൽ ദയ കാണിക്കുന്നു. പിന്നീടു പറഞ്ഞു:

‘ബലാ മൻ അസ്ലമ വജ്ഹാഹു വ ഹുവ മുഹ്സിനുൻ ഫലഹു അജ്രുഹു ഇൻറ റബ്ബിഹീ വലാവാ മുൻ അലയ്ഹിം വലാഹും അഹ്സനുൻ (2:113) (അങ്ങനെയല്ല, ഏതൊരാൾ സുക്കുതം ചെയ്യുന്നവനായിരിക്കു അല്ലാഹുവിന് സ്വയം അർപ്പണം ചെയ്യുന്നവോ അവൻ തെരു രക്ഷിതാവിന്റെയടക്കൽ അവൻ പ്രതിപ്രാഭമുണ്ട്. അവർക്ക് ഒന്നും ഭയപൂടാനില്ല. അവർ വ്യസനിക്കുന്നതുമല്ല.) അതായത് തങ്ങളെ അല്ലാഹുവിന് ഏല്പിച്ചുകൊണ്ട് മോക്ഷം പ്രാപിച്ചിട്ടുള്ളവരും അവൻ അനുഗ്രഹാദിനും ഭാവനയാൽ അവനെ കാണുന്നുവെന്ന നിലയിൽ ആരാധനാകർമ്മങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നവരും അല്ലാഹുവിൽ നിന്ന് പ്രതിപലം പ്രാപിക്കുന്നു. അവർക്കുകാട്ടും ഭയമില്ല. അവർ വിഷമിക്കുന്നുമില്ല. അതായത് അവരുടെ ലക്ഷ്യം അല്ലാഹുവും അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹവുമാണ്. അല്ലാഹുവിന്റെ പകലുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങളാണ് അവരുടെ പ്രതിപലം.’ പിന്നീടു അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് ഒരിടത്ത് ഹാഠിത്ത് മസീഹ് മാറ്റുവാദം(അ)പറയുന്നു:

‘വിശുദ്ധവും അയ്യാപനും മുവേന പ്രവർത്തിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ ലോകത്ത് അല്ലാഹുവിനെ കാണാൻ കഴിയുന്നു. ‘പമൻകാന തർജ്ജു ലിബാഅ റബ്ബിഹീ പരിയങ്ങൾമൽ അമലൻ സാലിഹാൻ വ ലാ യുർഹിക് സിഖി ബാദത്തി റബ്ബിഹീ അഹദാ’ (18:111). അതിനാൽ, ഏതൊരാൾ തന്റെ നാമത്തിൽ നിന്നും നാമാവുമാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ പകലുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങളാണ് അവരുടെ പ്രതിപലം.’ പിന്നീടു അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് ഒരിടത്ത് ഹാഠിത്ത് മസീഹ് മാറ്റുവാദം(അ)പറയുന്നു:

‘വിശുദ്ധവും അയ്യാപനും മുവേന പ്രവർത്തിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ഈ ലോകത്ത് അല്ലാഹുവിനെ കാണാൻ കഴിയുന്നു. ‘പമൻകാന തർജ്ജു ലിബാഅ റബ്ബിഹീ പരിയങ്ങൾമൽ അമലൻ സാലിഹാൻ വ ലാ യുർഹിക് സിഖി ബാദത്തി റബ്ബിഹീ അഹദാ’ (18:111). അതിനാൽ, ഏതൊരാൾ തന്റെ നാമത്തിൽ നിന്നും നാമാവുമാണ് അല്ലാഹുവിന്റെ പകലുള്ള അനുഗ്രഹങ്ങളാണ് അവരുടെ പ്രതിപലം.’ പിന്നീടു അല്ലാഹുവിന്റെ സാമീപ്യം പ്രാപിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെക്കുറിച്ച് ഒരിടത്ത് ഹാഠിത്ത് മസീഹ് മാറ്റുവാദം(അ)പറയുന്നു:

യുടെ ശണ്ടതിൽപ്പെട്ടതാണ്. എല്ലാം ചെയ്തിട്ട് ‘അനുംതിക്കുമ്പോൾ ചെയ്തില്ല, ഒന്നും ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല’ എന്ന മനസ്സിലാക്കുക. അറിവിലും പൊങ്ങച്ചും കാണിക്കരുത്. കർമ്മതിലും അഭിമാനം കൊള്ളരുത്. സ്വയം അജ്ഞനാബന്ധന കരുതുക. മടിയനാബന്ധന മനസ്സിലാക്കുക. ദൈവസന്നിധിയിൽ എപ്പോഴും ആത്മാവ് വിശ്വാസിക്കണം. പ്രാർഥനയോടുകൂടി അവൻ്റെ അനുഗ്രഹത്തെ തന്നിലേക്ക് വലിച്ചടപ്പിക്കണം. കൈയും കാലുമില്ലാത്ത കരിനമായ ദാഹമുള്ളവന്നേപ്പാലെ ആയിരത്തിരുക. അവൻ്റെ മുസിൽ അങ്ങേയറ്റം തെളിമയാർന്നതും മധുരമുള്ളതുമായ ഒരു അരുവി പ്രത്യുക്ഷമായിട്ടുണ്ട്. അവൻ അങ്ങേയറ്റം ബുദ്ധിമുട്ടി ആ അരുവിവരെ തന്നെ കൊണ്ടെത്തിച്ചു. തന്റെ ചുണ്ടുകൾ ആ അരുവിയിൽ മുട്ടിച്ചു. വയറുനിരയെ കൂടിക്കുന്നതുവരെ അവിടെനിന്ന് നീങ്ങിയില്ല.

விஶாலியுடைய வர்ணம் பேரிலூக்குள்வரை வர்ணமாயிருக்கும். அவன் தன்றே பேரமத்தில் ஸத்யஸஸ்யாயிரிக்கும். தன்றே பேரமலோஜனத்தினுவேளி அதாயத் அல்லாஹுவினுவேளி திக்கிட்ட ஆற்மார்மதயோடு ஸ்நேஹதேதாடு ஜீவன் வெபியல்பிக்கானில்லை அல்லினிவேசங் அவன் உரக்கொல்லுங்கு. விடையதேதாடு அனேகமாக தாஷ்மயோடு ஸ்நிரோதூ ஹாஹதேதாடு கூடி அவன்றே ஸங்கியிதில் நிலகொல்லுங்கு. ஹதிக்கமாய ஒரு ஸாங்குவெவும் அவன் ஸாங்குவெவமாயி தோங்குகிறார். அவன்றே ஆற்மாவு ஹு பேரமாவு ஸ்நயிலாள் வழுத்து ப்ராஹிக்குள்ளத். பேரமலோஜனத்தில்லின்கூட அவர்களை ஏற்றத்தில்லை கள்ளாத்தெரை அவன் பரிமீக்குக்கிறார். அவனில்லின் மாநவும் பிள்ளைவும் அரித்தொல்லும் ஏற்கலூம் செய்யும் கைவிடுக்கிறார். அவன் முனோக்குதென ஸ்மிக்குங்கு. ஹுதயவே஽ன கூடுதல் கூடுதல் உள்ளாகிவெக்காண்டபோகுங்கு. ஹு ரங்கு காருண்யத்தும் உள்ளாயித்தீரேஷன்த் அளிவாருமான். அதாயத் விஶாலியாயும் பேரி அல்லாஹுவினோடுத்து ஸ்நேஹத்தில் பூர்ணமாயும் முன்னியிரிக்களை. (ஸத்யவிஶாலி பேரியாறிக்கொள்கை வெவதேதாடுத்து ஸ்நேஹத்தில் அடிமுடி முன்னியிரிக்கை எட்டாள்). பேரம் பூர்ணத்பூர்ப்பிக்களை. பேரமத்தில் ஸத்யஸஸ்யாய ஆவேஶவும் ஒரு விஷமவும் பேரமப்ரதிஜ்ஞை உலர்க்காத்தவியமுல்லை ஸெயரை கூடுதிகூடுதி நிரக்குகிறும் வேளன். பேரமலோஜனத்தில் நின்கு ஹட்டக்கிளை அவர்களையும் நிஶ்வாஸ்தயை உள்ளாவளன். ரங்குரீதிதியிலுத்து வே஽ன உள்ளாவேஷ்டாள். என் அல்லாஹுவினோடுத்து ஸ்நேஹத்திரை வே஽ன. மட்டுத் ஆறுநெரைக்கில்லை ப்ரயாஸங்காண்யோடுத்து வே஽ன. அவரை ஸ்நாயிக்கால் அஸபாநாயித்தீரை. அல்லாஹுவிவரை ஸ்நேஹத்தினுவேளி யுள்ளாகுந ஆற்மார்மதயை வே஽னதையும் அதினோடாப்பூர்ப்பாக ஸ்நிர்ச்சித்ததயைகூடி உள்ளாகுநேயாச் சூர் மநுஷ்யரை மநுஷ்யரை அவங்கையில்லின் வேர்பெடுத்தி வெவதுத்திரை தன்றே தள்ளித் கொள்கு வங்கிடுங்கு. அங்குவெவங்கு தில் நின்கு முக்கிலவிச்சு அதிரை அதிர்த்திவரை வே஽னதையும் பேரமவும் ஏற்றதாதித்தெதோல்லை மநுஷ்யர் அபக்கானத்தில் வீணாகிடக்கூடும். ஹு அபக்காவங்கையில்லின் மோசங்க லடிக்கூன்திக் அல்லாஹு அல்லாத்ததில் நின்கு

മനുഷ്യൻ പുർണ്ണമായും ബന്ധം വിചേദിച്ച് അവന്നേതായി തത്തീരണം. ഇതുകൂടാതെ അവൻ്റെ തൃപ്തിയിൽ പ്രവേശിക്കുക എന്നതും അസാധ്യമാണ്. അങ്ങെയറ്റും വാസലുന്നിയിലായ മാതാപാത്നിയും അഭിനിവേശം ഉണ്ടാക്കി വേണ്ടി മനസ്സിൽ സത്യസന്ധമായ അഭിനിവേശം ഉണ്ടാക്കി വേക്കുന്നതുപോലെ അവൻ്റെ സുഷ്ടികൾക്കുവേണ്ടി വേദനയുണ്ടാവേണ്ടതാണ്. അതായത് അല്ലാഹു അല്ലാത്തവർക്കിനിന്ന് പുർണ്ണമായും ബന്ധം വിചേദിക്കുക. അതുപോലെതന്നെ സുഷ്ടികളൊടുള്ള വേദനയും അവൻ് ഉണ്ടാക്കും എന്നതാണ്. ഒരു ശരിയായ സത്യവിശാസിയുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാവേണ്ട അടിസമാനകാര്യമാണിത്; അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രേമികൾ, എത്രതേതാളം അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്തിത്വത്തിലും അവൻ്റെ മഹത്തതിലും വിശാസമുണ്ടാകുമോ എത്രതേതാളം അല്ലാഹുവിനോട് സ്നേഹവും ഭയവുമുണ്ടാകും. ഇല്ലെങ്കിൽ അശ്രദ്ധയുടെ നാളുകളിൽ കുറക്കുത്തുങ്ങൾ ചെയ്യാൻ തന്റെ ദുകാനിക്കും. അല്ലാഹുവിനോടുള്ള സ്നേഹവും അവൻ്റെ മാഹാത്മ്യത്തിന്റെയും പ്രതാപത്തിന്റെയും പ്രാശിയും ഭയവും മുവേനതനെന്നയാണ് പാപം കരിഞ്ഞു പോകുന്നത്. മനുഷ്യൻ ഏതൊരു വസ്തുവിനെന്നയാണോ ഭയപ്പെടുന്നത് അതിൽ നിന്ന് അവൻ മാറിനില്ക്കുമെന്നത് തത്തമാണ്. ഉദാഹരണമായി തീ കത്തിച്ചുകളിലും എന്നറിയുന്നതുകൊണ്ട് ആരും അതിൽ കൈകളില്ല. ഇന്ന സ്ഥലത്ത് പാസ്യുണ്ടെന്ന റിണ്ടാൽ ആരും അങ്ങാടുപോകില്ല. ഇതുപോലെ പാപത്തിന്റെ വിഷം അവനെ തകർത്തുകളയുമെന്നും അല്ലാഹുവിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ ഭയപ്പെടുണ്ടെന്നും അവൻ പാപത്തെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നില്ലെന്നും പാപം ചെയ്താൽ കരിനമായി ശിക്ഷിക്കുമെന്നും ദൃശ്യവിശാസമുണ്ടായാൽ അവൻ പാപം വിശ്വസിക്കുമെന്നും അപൂർവ്വമോ തന്റെടമോ ഉണ്ടാകുകയില്ല. പിന്നീട് അവൻ ഭൂമിയിൽ നടക്കുന്നത് മരിച്ചുമയ്തിരുത്ത് നടക്കുന്നതുപോലെയായിരിക്കും. അവൻ്റെ ആത്മാവ് എപ്പോഴും അല്ലാഹുവിന്റെ അടുത്തായിരിക്കും.”

പിന്നീട് പറഞ്ഞു: “അല്ലാഹുവിന്റെ സ്നേഹാശിയിൽ പതിച്ച് മനുഷ്യൻ തന്റെ അസ്തിത്വം മുഴുവൻ കത്തിച്ചുകളിയുന്നോൾ ആ സ്നേഹത്തിന്റെ മരണം അവനൊരു പുതുജീവൻ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. സ്നേഹവും ഒരു അശ്വിയാണെന്ന് നിങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയില്ലോ? പാപവും ഒരു അശ്വിയാണ്. അതുകൊണ്ട് ദൈവസ്നേഹത്തിന്റെ അശ്വി പാപത്തിന്റെ അശ്വിയെ നശിപ്പിച്ചുകളയുന്നു. ഇതു തനെന്നയാണ് മോക്ഷത്തിന്റെ അടിവേദ്. അല്ലാഹുവിനോടുള്ള സ്നേഹം നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനായി എത്ര മാത്രം വേദനയോടുകൂടിയാണ് ഹർത്തൽ മസിഹ് മാളാർ (അ) പറയുന്നത്. ഒരു ഉദാഹരണം പറയാം. ആ മഹാത്മാവ് പറയുന്നു: “സർവ്വശക്തനായ ഒരു ദൈവമുണ്ടെന്ന് ഇനിയും അറിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്തവൻ എത്രമാത്രം നിർഭാഗ്യനാണ്. നമ്മുടെ സർഗ്ഗം നമ്മുടെ ദൈവമാകുന്നു. നമ്മുടെ ഉയർന്ന ആനന്ദം നൃഭവികളിലെത്തെയും നമ്മുടെ ദൈവത്തിലാകുന്നു. എന്തെന്നാൽ തൊൻ അവനെ കാണുകയും എല്ലാ സ്ത്രീരൂപങ്ങളും അവനിൽ ദർശിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. ജീവൻ കളഞ്ഞിട്ടും കൈവരിക്കേണ്ട സന്ധാരിതാണിത്. സർവ്വവും നഷ്ടപ്പെടുത്തിയിട്ടും വില്ലത്തുകൈഞ്ഞുണ്ടിൽ. അല്ലെങ്കിലാകുക്കല്ലാണിത്. അല്ലെങ്കിലാകുക്കല്ലാണിത്.

നിർഭാഗ്യരേ! ഇതാ ഈ നീരുറവിലേക്ക് ഓടിവരിൻ! ഇതു നിങ്ങൾക്കു ഭാഹസമനം വരുത്തും. ഇതു നിങ്ങളെ രക്ഷ പ്പെടുത്തുന്ന ജീവിതഗ്രേശാത്മ്യാകുന്നു. ഞാനെന്തു ചെയ്യണം! എങ്ങനെ ഞാൻ ഈ സന്ദേശാഷ്വാർത്ത നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലെത്തിക്കും? എത്തു ചെണ്ട കൊട്ടിയാണ്, ‘ഇതാ നിങ്ങളുടെ ദൈവം’ എന്നു ജനങ്ങളെ അറിയിക്കാനുള്ള പ്രവ്യാപനം ഞാൻ നടത്തേണ്ടത്; ജനങ്ങൾ കേൾക്കുമാറാ കാൻ! അവരുടെ കാതുകളിൽ എത്ത് ഒഴിയം പ്രയോഗിച്ചാണ് ഞാൻ ചികിത്സിക്കേണ്ടത്; അവ തുറക്കുമാറാകാൻ! നിങ്ങൾ ദൈവത്തിന്റെതായിമാറുമെങ്കിൽ ഓർത്തുക്കൊള്ളുവിൻ, നിശ്വമായും ദൈവം നിങ്ങളുടെത് തന്നെയായിരിക്കും! നിങ്ങൾ ഉറങ്ങുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്കുവേണ്ടി അവൻ ഉണ്ടാക്കുന്ന രിക്കും. നിങ്ങൾ ശത്രുവിനെക്കുറിച്ച് അശ്രദ്ധരായിരിക്കുമ്പോൾ അവൻ ശത്രുവിനെ നോക്കിപാർക്കും. നിങ്ങളുടെ ശത്രുവിന്റെ ഗുഡപബ്ലിക്കു അവൻ തകർത്തു കളയും. നിങ്ങളുടെ ദൈവത്തിൽ എന്തെന്തെല്ലാം അതഭൂതങ്ങളുണ്ടുള്ളതെന്തെന്ന് നിങ്ങൾക്കരിയില്ല. അറിഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ ഈ ദുർഘാവിനെച്ചാല്ലി ദുഃഖിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദിനങ്ങൾ നിങ്ങൾക്കു വരുമായിരുന്നില്ല. തന്റെ പക്കൽ ഒരു വൻനിധി ഉണ്ടായിരിക്കു ചില്ലിക്കാൾ നഷ്ടപ്പെട്ടതിനെ ചൊല്ലി ആരെ കില്ലും കരയുകയും നിലവിളിക്കുകയും മരിക്കാണൊരുങ്ങുകയും ചെയ്യുമോ? നിങ്ങൾക്ക് ആ നിധിയെക്കുറിച്ചുറിയാമെങ്കിൽ, നിങ്ങളുടെ ഓരോ ആവശ്യത്തിന്റെയും അവസരങ്ങളിൽ നിങ്ങളുടെ സഹായത്തിനായി ദൈവം ഉണ്ടാക്കുമെന്ന റിയാമെങ്കിൽ നിങ്ങൾ ദുർഘാവിനുവേണ്ടി സ്വയം അവനെ മറക്കുന്നതെന്തിന്? ദൈവം ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട നിധിയാകുന്നു. അതിനെ വിലമതിക്കുവിൻ. ഓരോ കാൽവയ്പും അവൻ നിങ്ങളുടെ സഹായകനാകുന്നതാണ്. അവനെക്കുടാതെ നിങ്ങൾ ഒരു വസ്തുവുമല്ല. നിങ്ങളുടെ ഉപകരണങ്ങളും ഉപാധങ്ങളും മാർഗ്ഗങ്ങളും ഒരു വസ്തുവുമല്ല. അന്തു സമുദായങ്ങളുടെ പിന്നാലെ പോകരുത്. അവർ പരിപൂർണ്ണമായും ഭാഗികവഴിയിൽ പതിച്ചവരാണ്. പാന്പ് മല്ലു തിന്നുന്നതുപോലെ അവർ നിസ്താരമായ ഭാഗിക വഴിയിലെ മല്ലു

തിന്നുകയാണ്. കഴുകമാരും നായ്ക്കളും ശവം തിന്നുന്നതുപോലെ അവർ ശവത്തിനുമേൽ അളളിപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ്. അവർ ദൈവത്തിൽനിന്ന് വളരെ അകന്നിരിക്കുന്നു. ആൾക്കെവങ്ങളെ ആരാധിക്കുകയും പനിയിരിച്ചി തിന്നുകയും മദ്യം വളളംമെന്നപോലെ കുടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിരുക്കന്ന ഭാഗികവഴിയിൽ വീണ്ടുകൊണ്ടും ദൈവത്തിൽ നിന്ന് ശക്തി തോതാത്തുകൊണ്ടും അവർ മരിച്ചുക അണ്ടിരിക്കുന്നു. കുടിൽനിന്ന് പ്രാവ് പറന്നുപോകുന്നതുപോലെ അവരിൽനിന്നും ദൈവികമായ ആത്മാവ് പറിത്തുപോയിരിക്കുന്നു. അവരുടെ ഉള്ളിൽ ഭാഗികതയും കുഷ്ഠം രോഗവുമാണുള്ളത്. അത് അവരുടെ ആന്തരികാവയവങ്ങളെ മുറിച്ചും കളഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങൾ ആകുഷ്ഠത്തെ ദേഹപ്പെടുവിൻ!

നിങ്ങൾ അല്ലാഹുവിനെ തിരിച്ചറിയാനായി പൂർണ്ണമായും ശ്രമിക്കുക. അവനെ ലഭിക്കുകയാണ് യമാർമ്മതിലുള്ള മോക്ഷം. അവനെ ലഭിക്കുകയാണ് യമാർമ്മതിലുള്ള രക്ഷ. സത്യപ്രയത്നത്താട്ടം സ്നേഹത്തോടുകൂടി അവനെ അനോധിക്കുന്നവൻറെമേൽ അവൻ വെളിപ്പെടുന്നു. അവൻറെതായി മാറുന്നവൻറെ മേൽ അവൻ പ്രകാശം ചൊരിയുന്നു. പരിശുദ്ധ ഹൃദയമാണ് അവൻറെ രാജധാനി. കളവിൽനിന്നും ചീതവിളിയിൽനിന്നും വ്യർമ്മമായസംസാരങ്ങിൽനിന്നും പരിശുദ്ധമായ നാവുകളാണ് അവൻറെ വെളിപാട് ഇരുങ്ങുന്ന സ്ഥലം. അവൻറെ തൃപ്തിയിൽ ലയിച്ചുചേരുന്ന ഓരോരുത്തരും അവൻറെ അതഭൂതകരമായ ശക്തിപ്രഭാവത്തിന്റെ പ്രതീകമായിത്തീരുന്നു.

എതാരു നിലവാരത്തിലാണോ ഹാംത് മസീഹ് മഹാത്മ(അ)നമുകാം കാണാനാഗ്രഹിക്കുന്നത് ആ നിലവാരം കരസ്മമാക്കാൻ അല്ലാഹു നമുക്ക് താഹാവീപ് നല്കുമാറാകട്ട. ആത്മാർമ്മമായി അല്ലാഹുവിലേക്ക് കുന്നിയുന്നവരാകാനും അവനെ സ്നേഹിക്കുന്നവരാകാനും അവൻറെ സ്നേഹം സമാഖ്യം അത് നമുക്കു ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമാക്കാനും അങ്ങനെ അവൻറെ തൃപ്തിയുടെ സർഗ്ഗത്തിൽ പോകാനും അല്ലാഹു നമുക്ക് സഹാഗ്യം നല്കുമാറാകട്ട.

Friday Sermon delivered by Hadhrath Khaleefathul Masih Alhamis (atba)

at Masjid Baithul Futhuh, London – on 04.04.14

Summarized by Nazarath Nashr-O-Isha'ath, Qadian

Malayalam Translation : Mau.Muhammad Ismail Alleppey For Malayalam Desk, Qadian.

If Undelivered Please Return To
Nazarath Nashr-O-Isha'ath,
Sadr Anjuman Ahmadiyya
Qadian, 143516,
Gurdaspur-Dt, Punjab-St

To